

Dt 4,32-34.39-40

Introdusaun ba ANIMADÓR sira

Livru Deuteronomíu nian mak livru ida ne'ebé halo parte Pentateuku, katak livru 5 dahuluk iha Biblia. Iha livru ida ne'e, bele hetan Moisés nia diskursu ruma ba povu Israel; nia hato'o liafuan hirak ne'e bainhira povu atu tama iha rai ne'ebé Maromak promete, entaun Moisés hakarak halo sira hanoin fali buat hotu ne'ebé Maromak halo ba sira no promete atu sai fiel ba Maromak nafatin.

Pasajen ne'ebé ita sei lee hanesan sinteze kona-ba povu Israel nia esperiénsia

Hafoin bele lee dala rua pasajen ne'ebé tuirmai:

Husi Deuteronomíu

Moisés lia tun ba povu nune'e: "Imi haree to'ok tempu uluk nian, hahú husi loron ne'ebé Maromak halo ema mosu iha rai; husi loro sa'e to'o loro monu: mosu ona buat ruma di'ak hanesan ne'e? ema rona ona karik liafuan ruma hanesan ne'e? povu ne'ebé mak rona hanesan ó rona Maromak futar lia mai mosu ahi, maibé la mate? Maromak ne'ebé mak mai ona hili povu ida ba Nia, povu ne'ebé hili husi povu sira seluk nia leet, hodi terus, hodi funu, hodi milagre, halo ta'uk ho liman maka'as? Ó la haree ho matan katak, Na'i, ó-nia Maromak, halo nune'e ba ó, iha Egipto? Ne'e duni, ohin o sei hatene buat ida ne'e, hodi rai didi'ak iha ó laran: iha lalehan ka iha rai-klaran, ó la hetan maromak ida hanesan ó-nia Maromak. Ó sei halo tuir nia ukun-fuan, ó sei moris tuir Nia hakaran ne'ebé ohin Ha'u sei fó hatene sai ba ó. Nune'e de'it mak ó, bele hetan rahun di'ak; nune'e de'it mak ó ho ó-nia oan sira rahun di'ak. Nune'e de'it mak ó sei rahun naruk duni, iha rai ne'ebé Maromak, ó-nia Na'i, sei haraik ba ó, tinan ba tinan.

Lee tiha, husu ba labarik sira atu repete pergunta sira ne'ebé Moisés hato'o ba ninia povu. Bainhira sira hateten pergunta ida, se maizumenus hanesan ho buat ne'ebé foin lee, bele hakerek pergunta ida ne'e iha kadru ka iha surat-tahan boot ne'ebé sira hotu bele haree no lee.

Kontinua halo sira aumenta pergunta sira to’o bainhira sira fó sai buat hotu ne’ebé foin lee. Hotu tiha, bele esplika ba labarik sira katak Moisés hato’o pergunta sira ne’e tanba nia hatene katak la iha povu ida ne’ebé halo esperiênsia kona-ba Maromak hanesan povu Israel, tan ne’e, buat ne’ebé nia husu, mai husi povu nia esperiênsia rasik.

Hamutuk ho labarik sira, koko hanoin bainhira povu Israel halo esperiênsia sira ne’e

EZ: Moisés dehan: “Povu ne’ebé mak rona hanesan ó Maromak futar lia mai husi ahi?”. Hamutuk ho labarik sira hanoin fali bainhira hebreu sira halo esperiênsia ida ne’e, sé mak halo esperiênsia ida ne’e no iha ne’ebé?

(bele halo hanesan ba pergunta hotu)

REFLESAUN kona-ba esperiênsia Maromak nian ne’ebé povu Israel experimenta

Entre povu barak, povu Israel de’it bele dehan katak rona Maromak ko’alia no iha relasaun partikulár ho Nia. Povu ida ne’e de’it bele dehan katak Maromak akompaña nia iha ninia istória, hanesan aman ida akompaña ninia oan. Hebreu sira sente duni realidade ida ne’e hanesan privilejiu ida. Liuliu tanba Maromak ida ne’e hatudu katak Nia hadomi liu ninia povu, Nia hakarak tau matan ba povu ida ne’e no Nia sai Maromak laran moras bainhira povu hadook an husi Nia.

Ho pergunta sira ne’ebé Moisés hato’o ba povu, nia hakarak halo hebreu sira hanoin fali ba sira nia esperiênsia, ho Maromak nia prezensa iha sira-nia moris, atu sira bele agradese ba buat hotu ne’ebé Maromak halo, tanba Nia kuda, iha sira-nia istória fini domin nian ne’ebé kontinua buras iha tempu ne’ebé Moisés ko’alia. Mai-bé atu komprende no haree buat ne’e presiza « rai didi’ak iha laran », hanesan Ma-

ria rai iha ninia laran Anju nia liafuan sira.

Maromak kontinua buka possibilidade atu kria relasaun ho ema sira: povu Israel hatene buat ne’e no hatene katak Maromak sei la haluha ninia aliansa. Tan ne’e, Moisés fó hanoin grasa no benefisiu hotu ne’ebé povu sei simu se « Ó sei halo tuir Nia ukun-fuan... »

Fahe oratorianu sira iha grupu no fó tempu atu sira koko atu hatán ba pergunta ne’ebé tuirmai :

- ♣ Bainhira ha’u sente katak Maromak hili ha’u? iha akontesimentu ida ne’ebé ha’u bele haktuir ba kolega sira ne’ebé halo ha’u sente katak Maromak hadomi ha’u ?
- ♣ Maski terus ka susar, keta karik ha’u mosu « haree milagre » ruma iha ha’u -nia moris ka iha ha’u-nia kolega ruma ninia ?
- ♣ Katak sa ba ha’u « moris tuir Maromak nia hakaran? Ha’u bele halo saida atu deskobre Maromak nia hakaran ?

Tuirmai bele fó dezeñu ne’ebé hetan iha ne’e atu labarik sira bele pinta no hakerek fraze ida ne’ebé sira gosta iha pasajen ida ne’e.

Orasaun

Salmu sira temi dala barak esperiênsia libertasaun nian. Bele reza hamutuk salmu ne’ebé tuir:

Maromak futar lia, lialoos tebes! Maromak hahalok sai tuir tebes nia liafuan. Maromak hadomi ema loos, Maromak hadomi ema tuir justisa. Maromak haree rasik nia emar sira; Maromak tau rasik Nia matan ba sira ‘be fiar, atu hasai sira husi mate, atu haraik ai-han ba sira iha tempu hamlaha. Ita-nia klamar titu iha Maromak, tanba Maromak ita-nia tulun, ita-nia kbiit.